Duygudurum Profili Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duygudurum Profili Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20331

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Duygudurum Profili Ölçe?i (DPÖ), orijinal ad? **Duygudurum Profili** (Profile of Mood States - POMS) olan psikolojik bir arac?n Türkçe **uyarlama** çal??mas?d?r. Bu ölçek, bireylerin geçici ve güncel **duygudurum** durumlar?n? h?zl? ve etkili bir ?ekilde ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. DPÖ, genellikle alt? temel duygusal boyutu de?erlendirir: Gerginlik-Anksiyete, Depresyon-Hüzün, Öfke-Dü?manl?k, Dinçlik-Zindelik, Yorgunluk-Atalet ve ?a?k?nl?k-Kafa Kar???kl???. Türkiye'deki **psikometrik** de?erlendirmesi Selvi ve arkada?lar? taraf?ndan 2011 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir.

Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu, ayr?ca orijinal yap?yla tutarl?l???n? test etmeyi amaçlam??t?r. DPÖ, hem klinik ara?t?rmalarda hem de spor psikolojisi gibi performans gerektiren alanlarda yayg?n olarak kullan?lan güçlü bir araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Duygudurum, Duygudurum Profili Ölçe?i, POMS, psikometrik, duygudurum, geçerlik, güvenirlik, uyarlama.

Yazarlar

Selvi, Y., Güleç, M., Ayd?n, A., Be?iro?lu, L.

Amaç

Duygudurum Profili Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin belirli bir zaman dilimi içerisindeki (genellikle mevcut an veya son bir hafta) geçici ve dalgalanan **duygudurum** durumlar?n? nicel olarak saptamakt?r. Bu ölçüm, özellikle psikolojik müdahalelerin etkinli?ini de?erlendirmede, sporcular?n performans öncesi zihinsel durumlar?n? izlemede ve çe?itli ruh sa?l??? bozukluklar?n?n belirti ?iddetini takip etmede kritik bir rol oynar.

Türkçe **uyarlama** çal??mas? ise, bu uluslararas? ölçe?in Türkiye popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir ?ekilde kullan?labilmesini sa?lamay? hedeflemi?tir. Ölçek, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda h?zl? bir tarama arac? olarak hizmet vermektedir.

Yap?

Duygudurum Profili Ölçe?i (DPÖ), literatürde kabul görmü? alt? temel faktörden olu?an çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu faktörler, bireyin anl?k duygusal deneyimlerinin temel bile?enlerini temsil eder ve geleneksel olarak ?unlard?r:

Gerginlik-Anksiyete (Tension-Anxiety)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Depresyon-Hüzün (Depression-Dejection)
Öfke-Dü?manl?k (Anger-Hostility)
Dinçlik-Zindelik (Vigor-Activity)
Yorgunluk-Atalet (Fatigue-Inertia)
?a?k?nl?k-Kafa Kar???kl??? (Confusion-Bewilderment)

Ölçek, sürekli ki?ilik özelliklerinden ziyade, zaman içinde de?i?ebilen ve durumsal faktörlerden etkilenebilen geçici **duygudurum** durumlar?na odaklan?r. Bu yap?sal yakla??m, ölçe?in esnekli?ini ve farkl? ba?lamlarda kullan?labilirli?ini art?rmaktad?r.

Geçerlik

Duygudurum Profili Ölçe?i'nin Türkçe formunun **geçerlik** çal??malar?nda, orijinal alt? faktörlü yap?n?n Türk örnekleminde de tutarl? olup olmad??? incelenmi?tir. Selvi ve arkada?lar?n?n 2011 tarihli çal??mas?nda, yap? geçerli?ini destekleyen bulgular elde edilmi?tir.

Yap?lan analizler, ölçek maddelerinin ilgili oldu?u faktörlere yüksek düzeyde yüklendi?ini göstermi?tir. Bu durum, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen psikolojik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?üne i?aret etmektedir. Çal??ma, **psikometrik** aç?dan tatmin edici düzeyde **geçerlik** kan?tlar? sunmu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** de?erlendirmesi, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) arac?l???yla yap?lm??t?r. 2011 uyarlama çal??mas?nda, DPÖ'nün alt ölçeklerinin genel olarak yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in zamana kar?? kararl?l?k gösterdi?ini teyit etmektedir.

Türkçe formun **güvenirlik** sonuçlar?, ölçe?in farkl? ölçümlerde benzer sonuçlar verebilme yetene?ini desteklemektedir, bu da onu klinik ve ara?t?rma uygulamalar? için güvenilir bir araç haline getirmektedir.

Faktör Analizi

Duygudurum Profili Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyonunda, orijinal POMS'un alt? faktörlü yap?s?n? do?rulamak amac?yla **faktör analizi** teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin beklendi?i gibi alt? ayr? duygudurum boyutuna ayr?ld???n? göstermi?tir.

Elde edilen **faktör analizi** sonuçlar?, Türkçe formun yap?sal e?de?erli?ini kan?tlam?? ve Gerginlik, Depresyon, Öfke, Dinçlik, Yorgunluk ve Kafa Kar???kl??? boyutlar?n?n ba??ms?z

ARABPSYCHOLOGY.COM

ancak ili?kili duygusal durumlar? temsil etti?ini ortaya koymu?tur.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Özbildirim Ölçe?i (Likert tipi derecelendirme, genellikle 5 seçenekli)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yeti?kinler (Klinik ve genel popülasyon)

Age Group: Genç yeti?kinler ve yeti?kinler (Çal??mada spesifik ya? aral??? belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak 18 ya? ve üzeri)

Population Details: Selvi ve arkada?lar?n?n çal??mas?, psikiyatri hastalar? ve sa?l?kl? gönüllülerden olu?an bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Bireylerin belirli bir zaman dilimi içerisindeki duygusal durumlar?n? belirtmelerini gerektiren kâ??t-kalem veya dijital özbildirim metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Duygusal durum, Gerginlik, Depresyon, Öfke, Dinçlik, Yorgunluk, Kafa Kar???kl???, Özbildirim, Faktör Analizi, ölçek.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar için ileti?im bilgisi: mustafagulec78@yahoo.com

Correspondence Address: Sorumlu Yazar: Mustafa Güleç

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sorumlu Yazar: Mustafa Güleç

Test Y?l? (Uyarlama): 2011

?leti?im: Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: duygudurum-profili-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Selvi, Y., Güleç, M., Ayd?n, A., & Be?iro?lu, L. (2011). Duygudurum Profili'nin (DP) Türkçe formunun **psikometrik** de?erlendirmesi. *Journal Of Mood Disorders*, *1*(4), 152-61. DOI: 10.5455/jmood.20110902072033

Duygudurum Profili Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The original scale items were not provided in the source content. Therefore, this section cannot be filled with specific item text.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçek, orijinal POMS gibi, alt? temel duygudurum boyutunu ölçen ve genellikle 65 maddeden olu?an bir envanterdir. Maddeler, "hiç", "biraz", "orta düzeyde", "oldukça fazla" ve "a??r? derecede" gibi derecelendirmelerle cevaplan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM